

sebej. Ugotavlja, kje je pozabil palico, za katero mu je zelo žal. Šel jo bo iskat.

Nad nama se boči modrina neba, tam zadaj za vrhovi plavajo beli oblaki, stskani skupaj kakor pajčolan. Povsod mir in tišina. Le Soča, ki šumi nekje globoko pod nama, ustvarja čudovito glasbo, vmes pa še pritrkavajo zvončki ovac, ki nekje v bližini pobirajo še zadnje, kar je ostalo od poletja. Lahn veter naju boža s svojo že mrzlo roko.

»Veš, kar ves dan bi gledal tja gor,« mi pravi moški, ki stoji poleg mene in mi je zelo, zelo drag.

Pogledam v njegove temne in nemirne oči. Njegov pogled je zamaknjen, rahlo zastrt — in srečen. Tudi on se je zapisal planinam. Rahlo ga primem pod roko in skupaj občudujeva te najine planine, ki nama budijo toliko lepih in nepozabnih spominov. Desetletje že hodiva skupaj in morda sem danes prvič začutila tisto, kar njega tako priklepa nanje. Med nama so se tkale vezi počasi, korak za korakom; v vročem soncu, v dežju in megli, pri počitku ob jezeru in ob večerih, ko se je poslavljajal dan.

Prepričana sem bila, da so te vezi trdne in močne in da jih prav nič na tem svetu ne more pretrgati.

Danes nisem več tako prepričana o tem.

S ceste sèm prihaja starejši par. Drobna gospa stopi pred spomenik, se rahlo prikloni in na glas pozdravi: »Dober dan, gospod Kugy!« Nato se obrne še k nama in tudi naju pozdravi. Nekaj časa sedita na klopi, ko sonce tako prijazno greje. Nato se počasi odpravita čez bližnji hrib.

Presenečena sem nad tem prizorom. Po lasti se me čudna otožnost in naklonjenost do vsega, kar mi je blizu. Nič ne rečem, le ozrem se k njemu in čutim globoko spoštovanje do tega moža, ki je tem planinam razdal svoje srce in dušo.

Kljub soncu postaja hladno, zato počasi odideva. Ko grem mimo Kugyja, se mu v duhu tudi jaz priklonim in mu obljubim, da spet pridem. Morda sama, a pridem zagotovo.

Stopava po ozki stezi, tesno drug ob drugem. V svoji roki začutim njegovo toplo dlan. Molče se pogledava, duša se duši odziva, brez besed. Vem, da je to edina roka, ki si jo v življenju zares želim držati. Če bi držala katerokoli drugo, bi ne bila srečna. Vem tudi to, da bo ta roka kmalu izpustila mojo in da bom potem ostala sama in bom nesrečna.

Počasi vozim nazaj proti Trenti. Sonce naju slepi in prijetno toplo je. Tudi nazaj grede zaman iščeva pijačo. Ustavi se v Soči pri gostilni, a je tudi tu tabla z napisom »zaprto«.

Pa nič zato! S seboj sem vzela čudovit zimski dan, ki ga sicer ne bo nikoli več nazaj, a bo vendar večni. To je bil moj srečen dan.

OD ALJAŽEVEGA SPOMENIKA
DO ALJAŽEVEGA DOMA

OBISK POD TRIGLAVOM

ERNA MEŠKO

Naša vnetja pomurska planinka Marija mi je spomladi povedala, da bo junija tega leta prevzela oskrbnitvo Aljaževega doma v Vratih. Zelo sem se razveselila te novice in občudovala njen pogum. Obenem sem ji prepričljivo obljubila, da jo pridem obiskat.

Čas naglo teče. Začela sem misliti, da bo obljubo treba izpolniti. Nameravala sem obiskati tudi Frankovo babico Štefko v Novi Gorici in kar hitro sem se odločila, da oba obiska združim, kajti potni stroški so veliki, pa lahko z enim udarcem ubijem dve muhi. Rečeno — storjeno.

VOŽNJA V VRATA

Lepega sončnega ponedeljka sem se odpeljala z »Muro« do Ljubljane. Ker nisem imela takoj zveze proti Jesenicam, sem poiskala avtobus v Rateče—Planico in se odpeljala do Mojstrane. Pred tem sem še obvestila znanko Franco iz Koroške Bele, naj pride na Jesenice k avtobusu. Res me je tam čakala in se peljala z menoj do Mojstrane.

Tam sva izstopili in začeli poizvedovati, kje stanuje Janez Brojan st., dolgoletni predsednik Gorske reševalne službe in enkratni planinec, ki je bil poleg vsega drugega samo na vrhu Triglava 522-krat. Vstopila sem pri Kotnikovih in prijazna gospodinja je takoj po telefonu povprašala, ali so Brojanovi doma. Ker se je oglasil sin, ga je hkrati poprosila, naj pride z avtom po naju. Po nekaj minutah je požrtvovalni Janez Brojan ml. že bil pri nama in naju odpeljal do Velikega brega, kjer sva našli njegova prijazna starša.

Ganljivo je bilo naše srečanje. Povedala sem jim, da sem namenjena v Novo Gorico in da sem spotoma pogledala še v ta čudoviti gorenjski kot. Načrtovala sem še »skok« v Vrata, a danes je ponedeljek in avtobus tja ne vozi. Srečna pa sem, da sem našla njiju. Rada bi, da bi skupaj obudili spomine, kako so Janez Brojan st., Minka Mali—Štampiljka« in moj rajni mož Makso Meško leta 1953 plezali v Severni triglavski steni. Sproščeno smo se pogovarjali kot stari znanci in čas nam je hitro mineval.

V duhu sem se že odrekla svoji želji po obisku v Vratih, ko so mi povedali, da predsednik Planinskega društva Mojstrana Stanko Kofler vsak ponedeljek pelje v Aljažev dom s kombijem potrebno blago in če

hočem, se lahko z njim peljem tja. Tam se bo zadržal približno eno uro in se lahko z njim vrnem. Kdo bi mogel biti srečnejši od mene! Joj, kako sem bila vesela! Tako sva se s Francko odpeljali do Aljaževega doma in tam pozdravili presenečeno in nasmejeno oskrbnico Marijo Lah-Vildovo, ki je prihajala iz pralnice, kjer je morala dežurati pri pralnem stroju, ki ni hotel sam menjavati programov... Postregla nama je s prekmursko žganjico (to dobe samo »izredni« gostje) in čajem. Med pomenkom je vse prehitro minila urica in morali smo se posloviti. Povedala mi je še, da ima s seboj še šest marljivih prekmurskih deklet, s katerimi lahko v redu opravlja to odgovorno službo. Rekla mi je tudi, da imajo na Dovjem Aljaža v novi izdaji in da ta gospod vsako nedeljo popoldne pride maševat v Vrata. Ogledali sva si še ljubko kapelico, jaz pa sem pohitela še za dom na kraj, od koder sem lahko neovirano zrla v od večernega sonca ožarjeni Triglav in njegovo razbrazdano Severno steno. Z mehkim občutkom v srcu sem preletela več kot 70 let svojega na planine navezanega življenja... Težko sem odtrgala pogled od »okamenelega zanosa domovine« in se s solzami, vendar srečna poslovila od svoje ljubezni — mogoče zadnjč... Objeli sva se še z Marijo, potem pa smo zdrdrali proti Mojstrani.

KUGY IN ALJAŽ

Ustavili sva se seveda še pri Brojanovih in bili deležni prijazne postrežbe, obenem pa sta nam ljuba gostitelja razkazala mnoga priznanja, odlikovanja in darila za plodovito udejstvovanje v planinstvu in alpinizmu, zlasti pa še v gorskem reševanju. Preden sem se poslovila, je stekla še beseda o Aljažu in njegovem spomeniku in tudi Anica in Janez sta bila polna hvale o sedanjem dovškem župniku gospodu Urbaniji. Bo menda kar držalo, da se taki ljudje rode vsakih sto let. Žal jima je bilo, da ne bom mogla biti navzoča, ko bodo odkrili spomenik triglavskemu kralju Matjažu. Seznanila sta me z mnogimi dejavniki, ki so omogočili, da je prišlo do uresničitve te plemenite zamisli. Vsi smo bili enakega mnenja, da so odlično zadeli mesto, kjer naj bi spomenik stal, in sicer ob cesti nad mojstransko avtobusno postajo, vsem potnikom na pogled. Tako kot v Trenti pevec Julijskih Alp dr. Julius Kugy zre v Jalovec, tako se sedaj tukaj stražar Zlatorogovega kraljestva razgleduje po svojih neskončno ljubljenih gorah in spodbuja svoj narod kot nekoč: k zvestobi in ljubezni.

Zvedela sem še, da je že izdano gradbeno dovoljenje za postavitev kapelice na Kredarici, s čimer bo popravljena krivica, ki jo je Aljažu prizadel del lastnega naroda.

DRUŽINSKO POTEPAJNJE PO MALO OBLJUDENIH POTEH

VČASIH MORA DEŽEVATI

IVANKA KOROŠEC

Od Mrzle rupe sèm je bila vedno hujša megla; bila je tako gosta, da bi jo lahko rezal. Naše pelerine in anoraki so bili že pošteno mokri. A glavno je, da so suhe noge, pravijo. Prav nič nismo bili potrti zaradi nemogočega vremena; verjetno smo bili prikrajšani za razglede in poglede, a našli smo, kar smo tako želeli: napete mišice, aktiviranje vse svoje volje. Hoja je res čudovita stvar! Za nami je bilo že več ur hoje, saj smo prišli s Hleviških planin preko Vojskega. V mreži gozdnih cest se človek komaj znajde, markacije so daleč vsaksebi, na križpotjih v globokih gozdovih ni ne oznak in ne napisov, še tisti, ki so bili, pa so bili zakriti v megli.

Spet smo prišli do razpotja. Pred nami sta se znašla planinca, mlada, mokra in premražena fanta. Eden je nosil velik širokokrajnen klobuk, rumeno ogrinjalo čez nahrbtnik, kratke hlače in gojzarice, drugi je imel daljšo pelerino in v rokah temno zelen vodnik po slovenski planinski poti. »Kje je najbližja pot do Iztokove koč« smo ju vprašali.

A človek nikoli ne bi smel spraševati tistih, ki vedo prav toliko ali še manj kot on sam.

»Tu!« sta nedoločno pokazala — in ko smo zavili na levo, smo kmalu na drevesu opazili smerno tablo za Golake. Vendar to ni najbližja pot; to je pač transversala, ki vodi čez Veliki in Mali Golak do Iztokove koč. Toda tega takrat še nismo vedeli. Tej poti bi se lahko izognili, če bi šli desno dalje skozi Smrekovo drago in potem levo čez preval Strgarija.

SKRBI OSTANEJO DOMA

Vzeli smo torej grapav kolovoz pod noge in se kmalu začeli vzpenjati. Pot je bila razmočena in posuta z bukovim listjem. Z visokih bukev se je usipal roj kapelj na nas. Ko smo prišli višje, se je gozd še bolj zgostil: megla je visela naokrog, vse je bilo tiho kot v grobu, le veter je kdaj pa kdaj potresel veje. Malinovje ob poti je skoraj zaraslo stezo, vejevje se je prepletlo med sabo, karminasto rdeči plodovi so bili kisli; niso bili še zreli. Kaplje, ki so drsele po pelerini, so se stekale v volnene nogavice, od tam pa v čevlje in kmalu